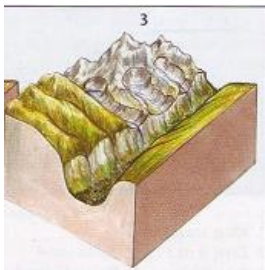

ALPSKE POKRAJINE – POVRŠJE (UČ/91-93)

1. LEDENIŠKO DELOVANJE

V času zadnje ledene dobe so ledeniki močno preoblikovali površje. Debel ledeniški pokrov je prekrival vse višje predele Alp, posamezni ledeniki pa so segali vse do dolin. Najbolj znana ledenika sta bila soški ledenik, ki je segel do **Mosta na Soči** in bohinjski ledenik, ki je segel do **Radovljice**.

Ledeniki so v Alpah pustili naslednje posledice (pod vsako sliko poimenuj posledico in navedi primer):

POSLEDICA: **U-dolina**
PRIMER: **Trenta, Vrata, Planica**

POSLEDICA: **ledeniška morena**

POSLEDICA: **ledeniško jezero**
PRIMER: **Bohinjsko, Krnsko jezero**

Danes večjih ledenikov ni več. Ohranila sta se le še dva majhna. In sicer ledenik pod Skuto v **Kamniško-Savinjskih** Alpah in Triglavski ledenik.

USODA TRIGLAVSKEGA LEDENIKA

Kje leži? **Leži na severovzhodni strani pod vrhom Triglava.**

Njegov obseg v 19.stoletju **40 ha** in leta 2007 **0.6 ha**.

Zakaj se je njegov obseg tako močno zmanjšal? **Zaradi vse višjih temperatur (segrevanja ozračja).**

2. REČNO DELOVANJE

Reke imajo v visokogorju veliko moč. Večinoma odnašajo material in poglabljajo v površje - **erozija** (strokovni izraz).

Marsikje so reke vrezale ozke in globoke soteske, ki jih imenujemo tudi **vintgar**.

Najbolj znana tovrstna soteska je pri kraju **Blejski vintgar**.

Zelo znana posledica rečnega delovanja so tudi **korita**. Kaj je to?

Le nekaj metrov široke in več deset metrov globoke soteske.

Ali poznaš kakšna znana korita blizu nas? **Tolminska korita**

3. MEHANIČNO PREPEREVANJE

Poznamo dve izraziti posledici mehaničnega preperavanja (imenuj ju in ju opiši):

OBLIKA: **melišče**
OPIS: **skalni odkruški pod strmimi stenami**

OBLIKA: **podor**
OPIS: **nastane, ko se odkruši večji del pobočja**

4. KEMIČNO PREPEREVANJE

Zaradi prevlade apnenca je v Alpah značilen VISOKOGORSKI KRAS. Še najmanj krasa je v Karavankah.

ZNANE KRAŠKE RELIEFNE OBLIKE V ALPAH:

Znani so **VISOKOGORSKI PODI**. Kaj je to?

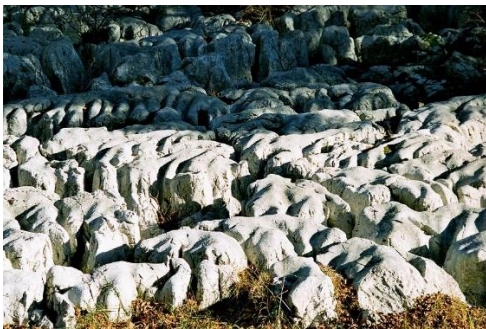
To so kraške uravnave (manjše visokogorske planote), kjer je veliko kraških oblik.

PRIMER VISOKOGORSKEGA PODA V SLOVENIJI:

Kaninski, Triglavski podi

Na visokogorskih podih lahko najdemo številne kraške oblike (pod vsako sliko poimenuj kraško obliko in jo opiši):

ŠKRAPLJE

OPIS:

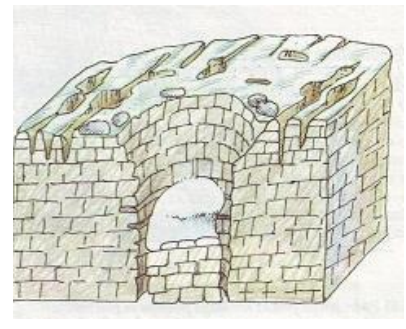
Večje razpoke na vodoravni apnenčasti podlagi

ŽLEBIČI

OPIS:

Podolžne zareze nagnjenem pobočju

KOTLIČ

OPIS:

na Vrtačam podobne globeli v visokogorju

BREZNO

OPIS:

Navpične, strme jame brez kapnikov

KRAŠKA JAMA

OPIS:

Vodoravna jama (na sliki Snežna jama v Kamniško-Savinjskih Alpah)

Katero je naše najgloblje brezno? To so Čehi 2 (1.373 metrov globoko brezno)

Kje se nahaja? V pogorju Kanina